

Ogşaşmagyň taryhy Mesopotamiýadan başlanýar

Category: Haýwanat dünýäsi, Kitapcy, Medisina, Taryhy makalalar
написано kitapcy | 26 января, 2025

Ogşaşmagyň taryhy Mesopotamiýadan başlanýar OGŞAŞMAGYŇ TARYHY
MESOPOTAMIÝADAN BAŞLANÝAR

Hindistanyňkylardan müň ýyl öň ýazylan ýazgylaryň üstünden barylly.

Geçirilen barlaglar Mesopotamiýadaky romantiki ogşaşmalaryň partnyoryň bilen sulh alyşyp-alyşmaýandygyny bilmekde, jübütleriň ysnyşygynda we jynsy meýilleri oýarmakda rol oýnandygyny görkezdi (Kopengagen uniwersiteti).

Hasaba geçen birinji ogşaşygyň güman edilýäninden müň ýyl öň bolup geçendigi anyklandy. Daniýanyň Kopengagen uniwersiteginden hünärmenler Ýakyn Gündogarda 4 müň 500 ýyla golaý wagt öň dodaklaryň birinji gezek tapyşandygyny orta goýdy.

Bu boýunça geçirilen ilkibaşky barlaglarda ogşaşmagyň birinji gezek 3 müň 500 ýyl öň häzirki Hindistanyň çäklerinde hasaba alynandygy öňe sürlüpdü.

Alym är-aýal Troels Pank Arboll we Sofiýa Lund Rasmussen

gerpes simpleks wirusynyň geçmişi boýunça geçen ýyl jedelleşende ilkinji ogşaşyk bilen gyzyklanandygyny aýtdy. Munuň yzyndan taryhy tekstleri barlamaga başlan är-aýal b.e.öňki 2500-nji ýyldan galan maglumatlatda Mesopotamiýadaky ilkinji jemgyýetleriň käbirlerinde ogşaşmagyň duş gelendigini anyklady. Ogşaşma barada şumer we akkad dilinde ýazylan ýazgylaram tapyldy.

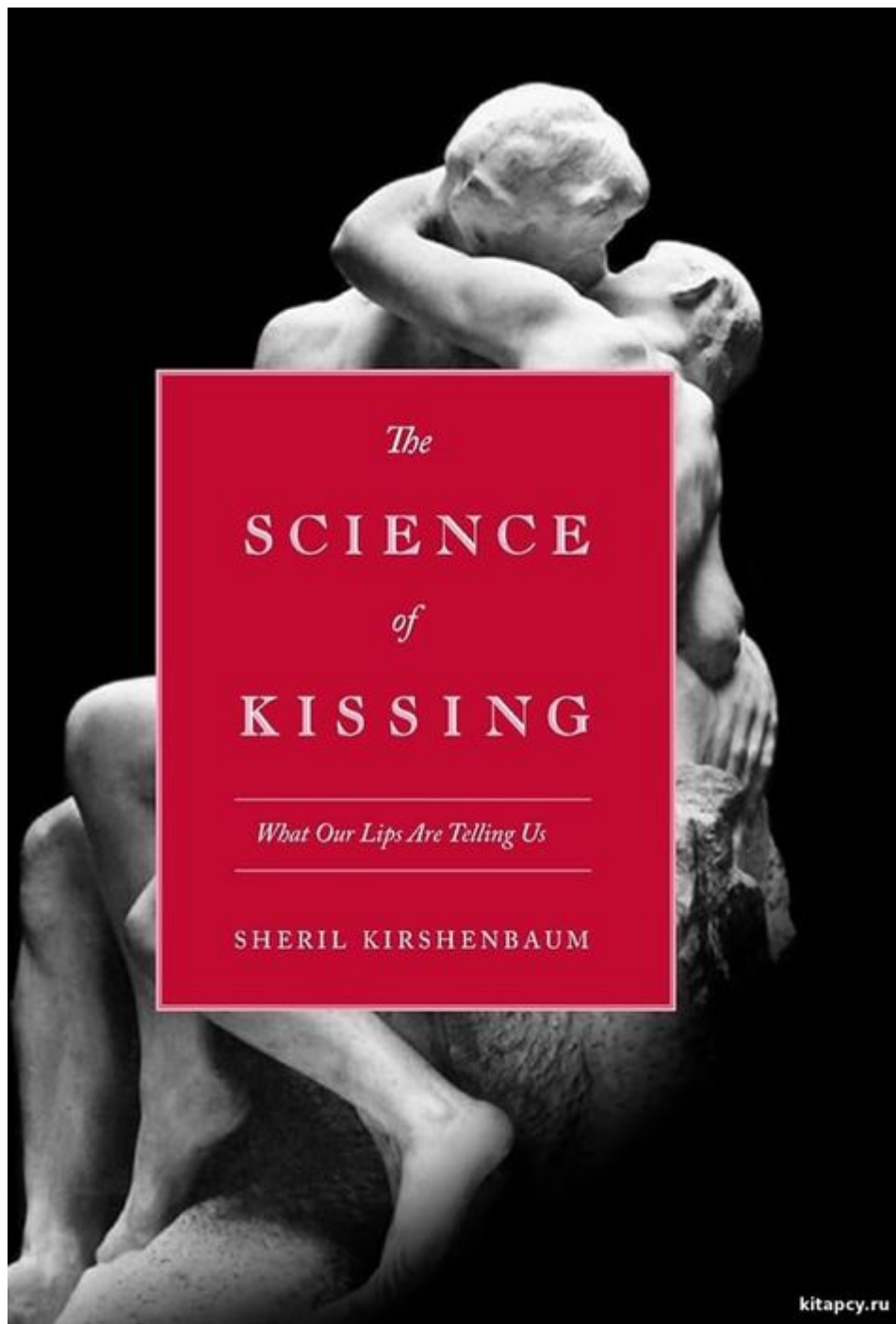
Bu maglumatlar ogşaşmagyň diňe är-aýal jübütler bilen çäklenmändigini-de görkezdi.

Daniýaly hünärmenler «Science» atly ylmy žurnalda düýn çap edilen makalada esasanam ogşaşmagyň uçuk ýaly agyz arkaly ýokuşýan keselleriň ýaýramagyna getirip biljekdigini aýtdy.

Gadymy medisina ýazgylarynda agzalýan «buşanu» atly keseliň gerpes simpleks wirusynyň birinji belgili görnüşi bolup biljekdigi çaklanýar.

Mesopotamiýa taryhy boýunça hünärmen Arbollyň pikiriçe, sebitden şu güne çenli gelip ýeten ýazgyly toýun plitalar ogşaşmagyň maşgala gatnaşygynda-da, pynhan gatnaşyklarda hem gabat gelendugini görkezýär:

Şeýle hem ogşaşmagy diňe haýsydyr bir sebitde ýüze çykan we şol ýerden ýaýran endik hasaplamak ýalňys. Ogşaşmak mundan birnäçe müň ýyl öňki birnäçe gadymy medeniýetde bar bolana meňzeyär.

«Ogşaşmagyň ylmy» («The Science of Kissing») atly kitabyň awtory Şeril Kirşenbaum bolsa şeýle diýýär:

«Bonobo ýaly iň ýakyn babadaşlarymyz bilen bir hatarda haýwanat dünýäsinde örän meňzeş hereketleri görýäris. Jynsmyzyň biz dünýäde peýda bolanymyzdan bəri ogşaşyp gelinenliginden şübhelenýärim».

Taýýarlan: Ugurjan ÝLDYZ.

Anna, 19.05.2023 ý. Taryhy makalalar